

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII.
(Központpeldány)

SI AR egynegyed évre:
H. 100 szálitva 1.50 Pengő
Videán 1.80 Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felolós szerkesztő és kiadó: Rónai Prigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Várkör 89. sz.
Telefon-szám 88.

NYITÓÁR 32 FILLÉR
Működésük melléért: 6 FILLÉR
számláért

A közgazdasági miniszter a mezőgazdaságról.

Bud János közgazdasági miniszter nagy beszédet tartott a kormány gazdasági programjáról a képviselőházban. E nagyfontosságú esemény igen nagy hallgatóságot vonzott az ülésterembe s a jelenvoltak mindannyian konstatahálták, hogy a közérdeklődés kielégítést nyert Bud János fejtegetései által, mely átölelte a gazdasági élet minden területét. Minket ez beszédből főképpen azok a részletek érdekelnek, amelyek a mezőgazdasági helyzetre és a termelési ág kilátásaira vonatkoznak s nagy meglepéssel konstataháljuk, hogy minden tekintetben kielégítettnek érezzük magunkat Bud János miniszter programja által.

A miniszter mindenekelőtt kijelentette, hogy miután gazdasági életünk gerincét a mezőgazdaság alkotja, a kormány elsősorban ennek a termelési ágának felvirágoztatására törekszik. E cél elérésére megjelölte a módokat, amelyek két irányban haladnak. Az egyik a termelés atorga nízálása, a másik az értékesítés megszervezése. Az atorga nízálás szempontjából hangoztatta, hogy meg kell változtatnunk a more puio való gazdálkodás módját. Olyan gazdasági termények produkálására kell átteremünk, amelyek keresettek és könnyen értékesíthetők. Ilyenekül jelölte meg a kertészeti termékeket és pedig a zöldségféléket, gyümölcsöt, továbbá a baromfit, tojást és tejtermékeket. Ha hustermelésünket nem tudjuk kellően értékesíteni, át kell térnünk a tenyész állatok tenyésztésére, melyeknek jó piaca kinálkozik a balkáni államokban. Mindezen produkciókban igen fontos a termények nemesítése, márkázása és standardizálása.

Az értékesítés kérdését tárgyalva kiemelte a miniszter, hogy a világ mezőgazdasági képe megváltozott. A régi monarchia fogyasztóterülete helyett apróbb államok keletkeztek, amelyeknek mindenike féltékenyen őrzi a maga terményeit. A kormány a maga részéről mindent elkövet, hogy vámpolitikájával és a megkötött kereskedelmi szerződésekkal elősegítse kivitelünket. Mindamellott szükség van a társadalom tevékenységére is s elsősorban a kereskedelem fürgeségére és ötleteségére. Letesülték már exportintézményeink. Borunk számára máris biztosítottuk a kivittelt és az értékesítést. A német kereskedelmi szerződések tárgyalásánál főgondját képezi a kormányunk mezőgazdaságunk, kivitelünk biztosítása.

E kérdéseken felül hivatkozott a miniszter az Államvasutak rekonstrukciójával is, ami tudvalevőleg közérdekl. mezőgazdaságunkat. Foglalkozott a kisvasutak problémájával is és kilátásba helyezte, a legközelebbi jövőn belül 1400 km-es vonalon fognak kisvasutat építeni. Örömmel hallottuk azt a kijelentést is, hogy az iparfejlesztés által is a mezőgazdaság életképességét igyekszik fokozni. Általában elmondhatjuk, hogy a gazdag és kimerítő program a mezőgazdaság minden körében nagy meglepédest és nagy reményeket keltett.

Látogatás városunk műgyűjtőjénél.

Midőn a közsegzi múzeum felállítása érdekében először tollat fogtam, csak hírből ismertem Heidenreich Lajos lakatosmester gyűjteményét, de ma már elmondhatom, hogy láttam is.

Jól sejtettem, hogy a földrajzi kiállítás történelmi osztályának előkészítő munkálatai meg sem indulhatnak ezen gyűjtemény át vizsgálása nélkül; azért már három hónap óta vártam megtekintésére a jó alkalmat. Ami késett, nem mulott! A hét egyik napján báró Miske Kálmán, a Vas-

vármezei múzeum igazgatója társaságában ke restem fel az öreg Heidenreich bácsit. Fia kedvesen fogad bennünket. Majd az öreg ur fejezi ki örömet és köszönt bennünket, mint régi óhaja teljesülésének: a városi múzeum felállításának előhírdőit. Le sem ülünk, hanem mindjárt munkához látunk.

Egyszerre három szoba ajtaja nyílik meg előttünk. Szobának mondom, mert annak építeték, de a raktárhelyiség neve jobban illik rá, mivel évszázadok emlékei vannak ott rendszer nélkül elraktározva. A szoba butorairól alig beszélhetünk, mert eltörpülnek a felhalmozott anyag mellett. Vannak ott könyvválványok, telve régi bibliákkal, könyvekkel; szekrények, tultömve régi történelmi ruhákkal, katonai csákokkal, fegyverekkel, pisztolyokkal, kardokkal, művészi faragású botokkal; kredencek, megrakva üveg- és porcellánedényekkel, poharakkal, csészékkel, tányérok, korszókkal, kulacsokkal. A szoba közepén a szokásos asztal, valamint az egyik sarokban az íróasztal alig látjuk ki a rárakott emlékektől és a hozzája támasztott olajlámpású és egyszerű nyomású képektől, művészi keperetektől. A fiókok telve régi iratokkal: és papirpénzekkel, acél-, rez és fametszetű képekkel, apró ékszerekkel és pecsétnyomokkal.

A polcokon az egykori jezsuita-gyógyszertár néhány tégelyére ismerek, a föld n régi és új folyóiratokkal, művészeti és földrajzi könyvekkel találkozom. Itt egy-két tányérban római és régi magyar ércpénzek, ott néhány ládában a történelem előtti korok jellegzetes leletei, amott meg céhládák szerénykednek. Vigyáznom kell, hogy reverendán bele ne akadjon valamibe, hiszen az egyik "raktárhelyiség"-ben még a láb számára is akad hely a padlón.

Terepszemlénket a földszinti műhelyben és irodában folytattuk. Itt főképp a lakatos mesterség és művészet közsegzi vonatkozású tárgyainak sokaságával találkoztunk.

Természetesen nincsenek katalogizálva a tárgyak. Elő katalogus maga a jó Heidenreich bácsi! Tudja egész pontosan, melyik lelet honnan való, melyik tárgyat hol, mikor, mire használták, kitől, mikor vette stb. Miske báró szelid fejbölintásai eléggé jelzik, hogy a házigazda otthon van a leletek és emlékek ismeretében is. Az ötvenéves gyűjtői praxis pontos tudást és szakértelmet biztosított neki!

Az általános terepszemle után áttértünk a közsegzi vonatkozású fontosabb tárgyak kiválasztására és összeírására, mert a városháza szűk helyiségeiben csak az értékesebb és jellegzetesebb alkotások számára tudunk helyet szorítani. Miske báró, a Heidenreich-fele gyűjteménynek jó ismerőse, egymásután kéri elő a jellegzetes tárgyakat, de maga, a Heidenreich bácsi is jól tudja, mire vagyunk kíváncsiak. Sőt még azt is megsugta, hogy még ennél és annál a városi urnál is vannak muzeumba való tárgyak: órák, mesterművek stb., stb.

Mégegyszer mindent megvizsgálunk, azután jegyzékbe foglaljuk a legértékesebb példányokat. Közülük felemlitem a következőket: vaskorból való bronz lándzsacsucs a közsegzi barakkházak fundamentumából; a közsegzi mészárosok és lakatosok céhládája (1608), a lakatosok remekművei (3 drb. ajtózár) a remekművek előrajzaival; a bencés templom- és sekrestyeajtó régi zára és vasalása, a közsegzi házak (pl. Szovják) régi cimerez zárai; sárgarézből való kávéfőző masina (remekmű, 1860), óraszerkezettel, forgatott pecsenyesütő nyárs, kovácsolt vasmoszár, mesterművű reszelők, régi ötvös számszámok. Remekművű ékszerkazetta (1836); háromszoros polgári

mentekötölánc ezüstből, ezüst nyaklánc, 24 drb. művészi ezüstgomb és pecsétnyomgyűrű (XVIII. század), id. Heidenreich Lajos keresztelési ezüstérme. A közsegzi gerencserek korszója (1780), Közsegzen készült korszó (1794), a sörfőző céh két tányérja, a jezsuiták gyógyszerertárának 3 cink-tégelye; a közsegzi bográn, kalapos, lakatos (2), posztós, takács, tűcsináló céhek, a hóhér (?) álló ill. gyűrűs pecsétje, a lakatoscéhnek a remekműhöz használt vas lebeljegzésére szolgáló jelnyomója. Egy timár vándorkönyve (1836), egy gombkötő és egy fűszerkereskedő felszabadító levele; mesterlevelek, egy Közsegzen (1837) nyomtatott tiznyelvű társalgási könyvecske és egy kalendárium. Kugler rajztanár festményének: Közseg 1532-iki ostromának színes nyomása, a XIX sz. közepéről való példánya, Közseg képe 1808-ból, a ne zeti nagyok régi arcképei. A városi éjjeli őr alabárdja (2 drb.), a polgárőrség kalapja, patrontáskája, tisztii és legénységi kardja; a 48 as szabadságharc fegyverei, nyélre tűzött kaszái (6 drb.); vallató, kinzó eszközök (3 drb.), a Közsegzen 1849 ban lekaszabolt horvátok tömlőcének leszakított zárólapátja; a mai Rózsa-korcsma cégértáblájából eltávolított kétfejű sas; egy régi fűszeresbolt (zum Kamehl) cégértáblája stb.

Estére járt az idő, midőn távozásra gondolhattunk, de Heidenreich bácsi újból és újból visszahívott bennünket, hogy „még ezt is, még ezt is" nézzük meg. „Lássák, Uraim — szólt gyűjteményére mutatva — ezekből én semmit sem viszek el a sirba! Itthagynom a városi muzeumnak! Bárcsak megvolna már!... Vagy csak volna elegendő helyem és időm, avagy akadna valaki, aki helyettem rendezné mindezt, mondogatja lemondó legyintéssel, mégis bizakodó hangon. Tudom, hogy sok mindenem van, mégis milyen kevés ez! Bár lett volna ennyi eszem 50 évvel ezelőtt! De nem hordták volna el Közsegzről kocsiszámra a régiségeket, melyekkel bizony az egész városházát meg lehetett volna tölteni. Én a multkor is vettem ásatási leleteket, a napokban meg régi török lószerszámot 5 P-ért, de vannak még mindig, akik kinevettek. Nem törődöm velük! Ellenben örülök annak, hogy a közsegzi urak közül többen foglalkoznak városunk multjával.... Meleg kézzorítással váltunk el.

Midőn lapunk januári számában „Múzeumot Közsegzen!" c. cikkem megjelent, némelyek mosollyal olvasták és kishitűséggel tárgyalták. Amde azóta csak három hónap telt el és máris megalakult a múzeumot előkészítő bizottság; szorgalmasan gyűjtjük és lajstromozzuk az anyagot. Kikértük már a szombathelyi múzeumból városunknak ott letétbe helyezett tárgyait és készülünk a történelmi kiállításra, amely néhány lépéssel előbbre viszi a közsegzi múzeum ügyét.

Dr. Horváth Detre.

Nem értem!?!?

Kedves Szerkesztő Ur!

Bágyadtan ülök íróasztalomnál a váratlan hirtelenséggel reánk szakadt 30°-os melegben és töröm a fejem azon, hogy mi lesz velünk a kárikulában, ha — amint lapjában olvasom — még e nyáron sem lesz strandfürdő.

Pedig a dolog úgy indul, hogy nem lesz. És ez az, amit nem értek! Ezért írom kétségbeesett hangú levelem, ezért rovom e sorokat a melegtől lankadó kezemmel.

De hogy megértse világosan a Szerkesztő Ur azt, amit én nem értek; gondolatmenetemet egész elülről kell kezdenem és induktív uton jutni el oda, ahol részemre nincs tovább.

Ez a gondolatmenet ilyenforma a fejemben:

Én akarom, te akarod, ő is akarja!!
A városi tanács is akarja!
A Betegházegetesület is akarja!
A KSE is akarja!
Köszegen mindenki akarja!!!
De miután: „Egyik polgártársunk, aki pedig szintén hozzájárult a pénzügyi és gazdálkodó bizottsági ülésen a strandfürdő és a járványkórház létesítéséhez, váratlanul nehézségeket támasztott nincsen meg a lehetősége annak, hogy e rendkívül fontos ügyekben a Betegházegetesület már e nyáron végleges helyzetet tudjon teremteni.” (Lásd Köszeg és Vidéke 1929. május 5-i száma 3. oldalán!)

Helyben vagyunk!
Tehát nem lesz strandfürdő!
Nem lesz járványkórház!
De miért?
Talan nincs hozzá megfelelő tőke?
Az van!
Nincs aki megcsinálja?
Az is van!!
Az egyikre, vagy másokra nincs szükség?
Égető szükség van mindkettőre! — Sőt a strandfürdő egyenesen döntő fontosságú a város életében, gazdasági fellendülésében és továbbfejlesztésében.

És mégsem lehet megcsinálni „egyik polgártársunk” miatt, aki pedig a bizottsági üléseken szintén hozzájárult mindkettőnek a létesítéséhez.

Milyen különösek és kiszámíthatatlanok a sors utjai.

Tízezer ember lakik Köszegen és ebből éppen annak az egynek jutatta azt a jogot, hogy „váratlan nehézségeket” támaszthasson, aki meg is teszi ezt. Lehet, hogy a többi 9999 ember mind örömmel és készséggel járulna a közjót szolgáló nemes célok megvalósításához, de pont ez az egy olyan „azért se” berendezésű.

Én nem tudom, hogy ki ez a polgártárs, réám nézve nem is az a fontos, hanem az, hogy ha valami járvány lenne a város lakosságára, mint ahogy most Angliában fellépett járványszerűen a behurcolt feketehimlő, sőt már a kontinens is fertőzve van, hiszen már Ausztriában is vannak megbetegedések és a hatóságoknak nagy erőfeszítést kell itt, közvetlen szomszédságukban is kifejtetni a járvány továbbterjedésének megakadályozására: — akkor Köszegen nincs hely, ahova fertőző betegeinket vigyük és így igen szomorú kilátásaink lennének a betegség terjedésének a megakadályozására.

Ez az egyik ok, amiért ez engem is érdekel. A másik pedig az, hogy mit fog csinálni a város lakossága és a nyaralásra idejövő vendégsereg nyáron, velem együtt, strandfürdő nélkül, ha a nyakunkba szakad a múlt évéhez hasonló kegyetlen hőség.

De a legfőbb oka mégsem ez az elkeseredésemnek, hanem az Kedves Szerkesztő Ur, hogy az egész nem tudom megérteni és itt kell tornóma a fejem 30 fokos melegben, hogy hogyan lehetséges az, hogy én akarom, te akarod . . . az összes személyes névmások alá tartozó emberek akarják; a városi tanács, a Betegház, a Sportegylet és mindenki aki Köszegen él és mozog, akarja; pénz is van rá, alkalmas hely is hozzá, vállalkozó kedv is a kivételéhez; — és mégsem lehet megcsinálni.

Eddig birtam idegekkel, de ha rá gondolok, hogy még az a bakafántoskodó polgártárs is szükségesnek tartja és akarja, amikor a bizottsági ülésen van és még ezután sem lehet megcsinálni; — hát ez már sok a háboruban megviselt községi idegeknek.

Innen kezdve nem értem a dolgot.
Őn talán érti, Kedves Szerkesztő Ur?
Ha igen, úgy írja meg nekem és a többi kétségek között vergődő községnek is; — denagyon vigyázzon, nehogy a saját családjával gyűljön meg a baja, mert ott is akad „strandfürdőért áhító”!

Maradok az igen tisztelt Szerkesztő Urnak kész hiva

IZZADÓ KULI
járványtól rettegő, békétlenkedő
gyöngyösparti víznélküli szabaduszó.

5360—1929. sz. Felhívom az adózó közönséget, hogy az 1928. évi adófizetési íveket lezárás végett a városi adószámveteli ügyosztályban mutatassák be.

HIRDETMÉNYEK

4889—1929. sz. Közhírré teszem, hogy f. hó 5-én és 12-én délután 8 órakor a városi tisztviselő orvos a tüdőgyógyászati osztályon himlőoltásokat eszközöl. Megjelenni tartoznak 1 éves korig, akik még be nem lettek oltva, valamint 12 éves korig mindazok, akik másodszor még beoltva nem lettek. Figyelmeztetem a szülőket, hogy az oltásról való elmaradás kihágást képez és büntetettik. Egyben azon körülményre is felhívom a szülőket, hogy a magánorvosoknál eszközölt beoltások a tisztviselő orvosnál bejelentendők.

5762—1929. sz. A m. kir. földművelésügyi miniszter 61570—1929—IX.-2. számú rendelete alapján figyelmeztetem a kereskedőket, akik fűszerpaprikát kicsinyben árusítanak, hogy a minősített paprika zsákján levő eredeti minősítő jegyet és ólomzár (állami zárjegyet) mindaddig a paprika tartályhoz (csomagolási burkolathoz) erősítve tartoznak megőrizni és az ellenőrző közegnek felhívására felmutatni, amíg a tartályban levő készlet ki nem árusították. 10 kg-os vagy ennél kisebb súlyú csomagolási burkolatba való szétosztást, minősített paprikánál szintén állami ellenőrzés mellett lehet csak végezni. A paprikakészlet teljes kimérése után a tartály minősítő jegyét apró darabokra tépve, vagy elégetve, az ólomzár pedig más alkalmas módon meg kell semmisíteni, nehogy azt valaki visszaélés elkövetésére használja fel. Ezen rendelkezésnek be nem tartása kihágást képez és törvényszerinti büntetéssel jár.

5642—1929. sz. A m. kir. földművelésügyi miniszter 63130—1929. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy bármely növénytermelési ágat veszélyeztető kártékony növények, vagy rovarok fellépése miatt zár alá helyezett területről bármely növényt, növényi részt, gyümölcsöt, vagy magvat, csakis az ellenőrzésre jogosított állomás, illetőleg hatóság, vagy közeg vizsgálata alapján kiállított növényegészségügyi bizonyítvány alapján szabad kivinni, vagy forgalomba hozni. Aki a földművelésügyi miniszternek az e tárgyban kibocsátott tilalmazót, vagy korlátozó rendelkezését megszegi vagy kijátsza, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetettik.

4881—1929. sz. A 2.200—1929. eln. stat. számú rendelet értelmében felhívom az összes földbirtokosokat, hogy úgy a múlt év őszén, valamint a folyó év tavasszal bevetett területeiket a bevetés szerint, az egyes terménynemek és a terület nagyság megjelölésével statisztikai adatgyűjtés céljából úgy, mint a múlt évben, folyó évben is jelentessék be a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt május 11—18. ig. Bejelenteni tartoznak még a szőlő, kert és gyümölcsös tulajdonosok faállományaiknak darab számát is a fent megjelölésével. A bejelentés időmegtakarítás céljából írásban is megtehető. Figyelmeztetem azonban a birtokosokat, hogy a bejelentés elmulasztás esetén, a szükséges adatok a mulasztó költségén a statisztikai hivatal ki küldöttjei által fognak összegyűjtetni. A bejelentés elmulasztása az 1928. évi X. t. c. 5. § értelmében 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

5955—1929. sz. Közhírré teszem, hogy az újonnan megállapított áll. ker. adótételekről a kivételi lajstrom 1929. évről f. évi május 13-tól 15 napi közszemlére van kitéve a városi adószámveteli ügyosztályban. A lajstrom bárki által betekinthető és mások adójára vonatkozó írásbeli észrevételeit a lajstrom közszemlére tételének utolsó napját követő 15 napon belül a m. kir. Adóhivatalnál beadhatja.

5687—1929. sz. Felhívom azonos súlyosfokú hadirokkantakat, illetőleg hadiárva gyámjait, kik gyermekeiket állami intézetben ingyenes helyen óhajtják elhelyezni, továbbiakban érdeklődjenek a Városháza 11. sz. szobájában. A jelentkezők hozzák magukkal a gyermek születési bizonyítványát, utolsó iskolai és ujkéleti hatóság orvosi és újraoltási bizonyítványát. Tekintettel arra, hogy a pályázati határidő május 20-án lejár, az érdekeltek haladéktalanul intézkedjenek.

6111—1929. sz. Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédség május 13-tól—17-ig egész napon át Cák község, cáki erdő, Zeigerben és Pogány által határolt területen karhatalmi éles

HORTOBÁGYI JUHTURO

Mindenütt kapható! Termelői:

Orsz. Magyar.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest, L. Herthly Miklós-nál 119 121.

lövészetet tart. Felhívom a közönséget, hogy a jelzett időben a veszélyeztetett területen saját érdekében senki sem tartózkodjék és a felállított biztonsági rő felhívásának tegyen eleget.

vitéz dr. Nagy Miklós, polgármesterh.

Ipartestületi közlemények.

Az Országos Társadalombiztosító önkormányzati szerveinek választása ma vasárnap é. hó 12-én és holnap hétfőn, é. hó 13-án reggel 8 órától este 8 óráig tartandó időközökben, az ipartestület helyiségeiben működő szavazatszedő küldöttség előtt lesz fogantatva. Az összes tudnivalók az ipartestületi székház falán és kapuján kifüggesztett hirdetményből megtudhatók. Felkértem a szavazói igazolvánnyal ellátott ipartestületi munkaadók, általuk munkaadók, általuk munkavállalók, hogy szavazati jogaikkal éljenek s erre alkalmazottaikat is buzdítsák. — Szavazói igazolványát mindenki hozza magával.

Ipartestületi elnökség.

H I R E K

Püspöki látogatás.

Igen szép és fényes keretben folyt le Kapi Béla püspök látogatása Köszegen. Csütörtökön este a pályaudvaron fogadta őt vitéz Nagy Miklós helyettes polgármester a városi tanács élén, Zongor Béla esperes az egyházmegye nevében és dr. Bayer János a ev. gyülekezet képviselőjében. Azután megindult a hosszú díszes kocsisor. A sok nép az utcákon tisztelettel fogadta a püspököt és szívvel-érvel üdvözölte. A lelkész lakoskapujában dr. Tirtsch Gergely fogadta őt és kíséretét és elvezette a templom udvarán nagy számban egybegyűlt hívek serege elé. Formás és szívből jövő bezzéddel üdvözölte a főpásztort kérve annak áldását a gyülekezetre. A püspök oly megaláztatással választott, hogy az egész közönség meghibletódott. Szólt azután még Karner Frigyes igazgató az iskolák. Két leányka, Asbóth Margit az elemi iskolák, Fröhlich Katalin a Leányegylet részéről örvendeztetette meg őt egy-egy virágcsokorral. Pénteken 8—10 ig iskolalátogatást végzett a püspök. 10 órakor istentisztelet volt, melyen az esperes tartotta az oltári szolgálatot, a helyi lelkész beszélt a szószékéről, a püspök pedig az oltár előtt. Beszédében rámutatott a gyülekezet fényes múltjára és az eldők követésére szólította fel a híveket. Az áldásosztás után kezdődött az egyházi közgyűlés, amelyen a lelkész tartott előadást a gyülekezet történetéről, majd a főpásztor tette meg észrevételeit a püspöki kérdőpontokra adott válaszokra. Mindent a legnagyobb rendben talált, különös megelégedésének adott kifejezést és szíveket megindító intelmekkel, amelyekkel a vallásalkölcsei élet növekedését célozta, zárta be a közgyűlést. A püspök azután a lelkész lakosfogadta a küldöttségeket. Megjelent a város részéről a helyettes polgármester és a tanács, képviseltette magát a zsidó hitközség, a tisztikar, a nőegylet, a leánygimnázium tantszövetsége, az egyházmegyei tanító egyesület, az ifjúsági egyesület és a diákszövetség. 1 órakor fényesen sikerült bankett volt a Mulatóban, melyen a püspök a kormányzóra, a helyi lelkész pedig a püspökre mondott felköszöntőt. Megelégedéssel és jóleső örömmel tekinthet vissza az evangélikus gyülekezet erre a szép napra. A bankett után a püspök és kísérete Németszidányba ment. A falu határában lovasbandórium várta az érkezőket. Az iskola előtt a járás főszolgabírája és a falu bírása üdvözölték őt. A püspök az ott látottakkal igen meg volt elégedve. Visszajövet 6 órakor Körmendre utazott a püspök.

Siremléket legolcsóbban szállít
Zerthofer Mihály Gyöngyös-utca 14.

Országos kirakodó és állatvásár. Kirakodó és állatvásár lesz 13-án azaz hétfőn városunkban.

OLCSÓ CIPŐK FRIED-nél, KÖSZEGEN

Divatcipők P 18—21-ig

Vászoncipők P 8—
(drap, fehér, szürke és fekete színekben)

Gummitalpu vászoncipő P 3-70

Szandál, szandólett és teniszcipők
nagy választékban!

A községi bencés diákszövetség hétfőn este összejövetelt tartott szokásosan a Kath. Körben. A tagok nagyon szép számban jelentek meg az értekezleten, ahol Jambrits Lajos polgármestert ünnepelték abból az alkalomból, hogy a Kath. Kör elnökévé választotta.

Az egyházi hangverseny műsora. Ma délután a Jézus Szt. Szíve templomban megtartandó egyházi hangverseny műsora a következő: 1. Praeludium. 2. Mozart: Kyrie: előadja az egyházi énekkar zenekarral és orgonakísérettel. 3. a) Hubay: Költemény b) Schumann: Esti dal, hegedű szóló orgonakísérettel: előadja Stiaszny Gyula. 4. Dobnal: Glória: előadja az egyházi énekkar. 5. Weiss L.: Ave Maria, sopran solo orgonakísérettel: éneklő Holéczy I. 6. Fűher: Offertorium: előadja az egyházi énekkar zenekarral és orgonakísérettel. 7. Liszt: Praeludium és Fuga B.A.C.H. felett: előadja Mohr Jenő orgonaművész. 8. Demény D.: Agnus Dei: előadja az egyházi énekkar zenekarral és orgonakísérettel. 9. Pápai himnus: előadja az egyházi énekkar. Kezdete ma délután 1/2 5-kor.

"Nyukozz" Itteni fűcsoportja ez évi rendes közgyűlését a hó 15-én d. u. 1/2 4 órakor a városháza nagytermében tartja meg. A tagok felkérésre teljes számban megjelenni. Készenléti indítványok a hó 12-ig nyújtandók be az elnökséghez.

A turista és széplátó egyesület múlt vasárnapra hirdett rendes közgyűlése nem volt határozatképes, amiért is az alapszabályok értelmében a mai napra kellett halasztani. Ugyanazon napirenddel tehát ma délelőtt 1/2 12 órakor lesz a városháza tanácstermében, tekintet nélkül a jelenlevők számára, mégis a vezetőség ezúton kéri a választmányi és pártoló tagokat, hogy ne sajnálják a legfeljebb egynegyedórát tartó közgyűlést becses jelenlétükkel megtisztelni. Az évi jelentés meghallgatása és az elnöki szék betöltése képezi tárgyát. Erre van jelölt, de hogyan vállalja azt, ha az egyesületnek csak egy csekély töredékétől kapja mandátumát? Érdekes indítvány is érkezett Szombathelyről. Egyik ottani buzgó pártolónk azt indítványozza, hogy emléktáblával jelöltessék meg a Pogány feletti 3 gesztenyefacsoportot, még pedig a „háromkirálygesztenyék” elnevezéssel, mert az 1893. évi királyhadgyakorlatok alkalmával e fák alól három koronás fő figyelte a hadgyakorlatok lefolyását.

A földrajzi kiállítás előkészítő és szervező bizottsága a hó 13-án hétfőn 1/2 6 kor értekezletet tart a városháza tanácstermében. Ezúton is meghívjuk az érdekelteket. Mindazokat pedig, kik a kiállításra anyagot szándékoznak átadni, közöljük, hogy az 17. és 18. adható át az alreáliskolában.

Ma es holnap vannak a Társadalombiztosító választások. Köszegen a hivatalos szavazatszedő bizottság az Ipartestület helyiségében működik. Kivánatos, hogy ezen fontos választásoknál minden polgártársunk éljen szavazati jogával.

Kirándulás Pannonhalmára. A reálgimnázium ifjúsága a hó 25-én (szombat) hajnalban indul a szent hegyre, hogy a bencések 1400 éves jubileuma alkalmával felkeresse a magyar bencések ősi kolostorát. A kiránduláshoz csatlakoznak a Bencés Diákszövetség és a Bencés Oblatusok. Egyéb érdeklődőket is szívesen lát a rendezőség. Jelentkezni lehet Sólomos Vendel beuoestánárúal.

Motorkerékpár elgázolás. Ifj. Martini János nemezyári üzemvezető a nemezyárba vezető úton motorkerékpárjával elütötte Fekete Béla gyári munkást, aki súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett.

Megkondult a halálharangot Köszeg gazdasági eleje felett. Stur Lajos barátom figyelmeztetett egy a Vasvármegye szerdai számában megjelent rövid kis hírre, amely jelezte, hogy új autóbusszjáratok indulnak Szombathelyre a következő községi járásbeli községekből: Tömörd, Meszlen, Pusztacsó, Köszegpaty, Söpte stb. Ha megindulnak ezen autóbusszok, elszakították utolsó községeinket is, amelyek még Köszegre gravitáltak. Ez esetben azután igazán megkondult a lélekharang Köszeg iparosai és kereskedői, de többi osztálya felett is. Burgenlandban Kethelyig jönnek már az autóbusszok (Köszegre persze nem szabad bejönniük,) Lukácsbázára még a zsemlyét is Szombathelyről hozzák, ha most nem cselekedünk gyorsan, akkor nincs kiút. Az autóbusszoké a jövő és a fejlődés. Nem egy éven belül, nem is hónapokon belül, de azonnal meg kell találni azt a lehetőséget, amely ha az elején reáfizetéssel is, de biztosítja azt a lehetőséget, hogy legalább a járás megmaradjon községeiből autóbusszon Köszegre be lehessen jönni. Nemcsak az iparosok és kereskedők érdeke ez, hanem az orvosoké, ügyvédeké és mindenkié Köszegen. Sobasem volt még találobb a közmondás „Kétszeresen segít a gyors segítség.” Ha az autóbussz vállalatot a város segítségével a legrövidebb időn belül nyélbe tudjuk ütni, úgy még megmenekülhetünk a végveszedelemből. A kereskedők és iparosok vezetői átérzik ez ügy rendkívüli fontosságát, a város felelős vezetőiben szintén megvan az a megértés, amely nélkül ez ügyet nyélbe ütni nem lehet s ezért hisszük, hogy az egyszer nem maradunk a szavaknál, hanem jön a cselekedet és jönnek az autóbusszok. Egyelőre talán nem is kellene egynél több autóbussz, amely bejárhatná a Tömörd felőli községeket és nézetem szerint eredménnyel a szombathelyi vasútvonal mellett, de az állomástól elég messze fekvő Kiscsömöte, Nagycsömöte, Ludad, Seregélyháza, Gyöngyöspáti stb. községeket egészen Nagyregsig. Később még be lehetne kapcsolni a Csepreg felé eső Horváth és Németszidány, Peresznye, Vis, Gyülevis stb. községeket is. Most az egyszerűen ne tanakodjunk, ne vitakozzunk és ne ankétezzünk sokat, hanem cselekedjünk, mert saját bőrünkön van szó. vitész Szabadváry Ferenc.

A Pannonia turista egyesület Budapesten, melynek egyes tagjai múlt évben a szövetségi vándorgyűlés alkalmával itt voltak, pünkösdre kirándulást rendez Köszegre. Két napra tervezett turájuk Köszeg—Pogány—Irottkő—Vadászlak—Léka—Hörmanforrás—Stájerház—Óház—Kálvária—Köszeg lesz. A résztvevők száma még ismeretlen.

Megmozdultak a hadikölcsönkárosultak. Dr. Nagy Béla budapesti ügyvéd, a hadikölcsön-tulajdonosok országos szövetségének ügyésze szerkesztésében megjelent a Kötvénytulajdonosok Közlönyének első száma. Az új gazdasági folyóirat azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a hadikölcsönök valorizációját és az általános felértékelést parlamentáris úton kiküzdje. A Kötvénytulajdonosok Közlönye ezúton is felhívja mindazokat, akiknek hadikölcsönük van, hogy fizessenek elő az értékük küzdő lapra. Elfizetési díj egy evro négy pengő. Kiadóhivatal: Budapest, I., Horty Miklós ut 58.

A szombathelyi múzeum is résztvesz a községi földrajz-történelmi kiállításon. A kiállítást előkészítő bizottság, hogy az egyes történelem-előtti korok műveltségét szemléltethesse, a szombathelyi múzeumhoz fordult a megfelelő anyagok a kiállítás céljaira való átengedése tárgyában. Minthogy a múzeum igazgatósága teljes megértéssel karolta fel a kérelmet, a hét elején báró Miske Kálmán, Thold Dezső és Horváth Detre dr. Szombathelyre utaztak, hogy a szükséges anyagot kiszemeljék. A csomagolás és szállítás körültekintő munkáját báró Miske Kálmán vállalta magára.

Lopás. Fatalin József községserdahelyi születésű, Köszegen állomásozó honvéd ellopta Lidák János honvédszázas kerékpárját, melyen először Velembe, majd onnan a hegyeken át Ausztriába szokott. A szökevény kerékpártolvajt a kirchschlagi osztrák csendőrség elfogta s mert utközben Ausztriában egy csalást követett el, a bécsi törvényszéknek adta át. Elfogásakor a lopott kerékpár birtokában megtaláltott.

Új könyvek Róth Jenő kölcsönkönyvtárában: Maurice Renard: Lerne doktor a kis Isten, Bourget: a négyek regénye.

Éles lövészet. A m. kir. 5. honvéd gyalogezred II. és III. zászlóalja folyó hó 18. to, 17-ig bezárólag egésznapon át Cák község cáci erdő, Zeigerberg és Pogány által határolt területen karbatalmi éles lövészetet tart. Az érdekelt lakosságot a községi honvéd állomásparancsnokság ezúton is figyelmezteti, hogy a jelzett időben és a veszélyeztetett területen a saját érdekében senki sem tartózkodjék és a helyenként felállított biztonsági őrök utasításainak mindenki vonakodás nélkül eleget tegyen. A veszélyeztetett terület a szokásos módon kilátó pontokra tűzött piros-fehér zászlókkal is jelezve lesz.

Súlyos kimenetelű verekedés volt múlt vasárnap este özv. Preisz Ferencné Kálvária-utcai kapáskorosmájában, hol ezalkalommal hét vádmőr és több helybéli polgári egyén borozgatott. A vádmőrök jókedvükben énekelni kezdtek, ami Ritter Gyulának nem tetszett és a vádmőrökre különféle megjegyzéseket hangoztatott. Az egyik vádmőr jóakarattal figyelmeztette Rittert, hogy ne izguljon és hagyja őket békében, mire Ritter odament a vádmőrök és azt arculütötte. A vádmőr természetesen a sértést nem hagyta annyiban, hanem felkapott egy előtteálló szikvizet üveget, mellyel Rittert úgy fejbevágtá, hogy azonnal kicsordult a vére. Most keletkezett azután az igazi parázs verekedés. Legelőször is leütötték a villanylámpát, hogy sötétség legyen, majd a vádmőrök elővették oldalfegyverüket és azokkal kezdtek szurkálni, miközben Ritter Gyulát annyira összeszurkálták, hogy 28 napig gyógyuló testi sértést szenvedett. Ritter öccse József szintén a vádmőrökre támadott, aki 14 napig gyógyuló sérülést szenvedett. Preisz József városi hivatalosolga, aki a verekedőket békíteni akarta, az egyik vádmőrtől 3 szurást kapott. Sérülésének gyógyulása 14 napig tart. Király József vádmőrvezető a verekedés következtében szintén súlyos sérülést szenvedett. A verekedés hevében a polgári egyének és vádmőrök özv. Preisz Ferencné összes ablakait, székait s nagyon sok üvegét összetörték. Kára 70 pengőre rug. A verekedők ellen megindult a bünvádi eljárás.

Súlyos kimenetelű autóbérgázolás. Kedden este fél 9 óra tájban ifj. Vitális Károly színező-gyéző autójával Köszegről Szombathely felé indult. A köszegfalvi elágazásnál a malom mellett egy 13 év körüli fiú került autója elé, aki a reflektor fényétől elvakulva és valószínűleg az ijedség következtében is, nem tudott kitérni az autó elől. A vezető ugyan fékezett, de hiába. Az autó jobb sárhányója elkapta a gyermeket aki az esés következtében súlyos koponyalapi törést szenvedett. Vitális Károly a szerencsétlenül járt gyermeket azonnal autójába vette és a szombathelyi kórházba szállította. A gyermek állapota súlyos.

Vasuti menetrendváltozás. A Magy. Kir. Államvasutak, Duna-Száva-Adria Vasutársaság, Győr-Sopron-Ebenfurti Vasut és az összes magánvasutak vonalain a nyári menetrend május 15-én lép életbe. Változás majdnem minden vonalon lesz. Az államvasutak és a Duna-Száva-Adria Vasut vonalain igen sok új idényvonat fog közlekedni. A teljes és részletes nyári menetrendeket a május első napjaiban megjelenő 49 év óta ismert Vasuti Utmutató a magyar és közös közlekedési vállalatok Hivatalos Menetrendkönyve fogja közölni. Ara 1 pengő 60 fillér. Kapható az állomásokon lévő újságárusítóhelyeken, könyvkereskedésekben és dohánytözsdékben. A Vasuti Utmutató közel ezer oldalas nemzetközi kiadása, amely ugyszólván egész Európa menetrendjét tartalmazza néhány nappal későbbben fog megjelenni.

Fedák Sári titokzatos tíz órája Budapesten. Fedák Sári, aki most Bécsben játsza a „Pista néni” fűszerepét, az elmúlt héten titokban Budapestre érkezett. Mindössze tíz órát töltött Pesten, senki sem tudta, hogy itt van és csak a Színházi Élet tudta meg, hogy miért járt Budapesten. A Színházi Élet e heti számának érdekességei: Öszinte beszélgetés Mindszenty Tiborral Hollywoodról. Egy ismeretlen író szenzációs regényt küldött a Színházi Életnek, Töriskola, Jókai filmet készítenek Magyarországon az amerikaiak. Két kottasláger. Rádió, divat, autó és rejtélyrovatok egészítik még ki Luce Sándor népszerű hetilapját a Színházi Életet, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 29.

Mai futball mérkőzések. Ma délután 4, 1 kor a lavente csapatok játszanak éremmérkőzést. Utánna elmarad a II. csapat mérkőzése a Maitzokkal, mert több Maitz fiu megbetegedése folytán nem tudnak kiállani, ellenben a nagy szerűen feljavult KSE II a szombathelyi IK val játszik barátságos mérkőzést. Dlután 4 kor a KSE I játszik barátságos mérkőzést a szimpatikus Felsőöri SE-vel Erdemes megnézni minden futball barátnak e mérkőzést, márcsak azért is, hogy láthassák a KSE reorganizált csapatát, amely oly nagyszerűen bevált a SzAK ellen. A mai összeállítású csapat kevés változtatással fog a bajnoki illetve az őszi szezonban játszani. A KSE összeállítás a következő: Kocor, Novák—Kappel, Riegler II—Riegler I—Seper, Schrödl—Jászai—Tompeok—Háni—Wehoffer.

KSE—SzAK 2:2 (0:1). A KSE teljesen átszervezett csapattal állott fel, 6 új játékos szerepelt a csapatban e ezek legnagyobb része teljes mértékben beváltotta a szereplésükhöz fűzött reményeket. A komplettül felálló első osztályú SzAK nak mindvégig egyenrangú ellenfele volt a nagyszerű lelkesedéssel játszó KSE. A mérkőzés igen szép sportot nyújtott, mindvégig változatos és izgalmas volt. A SzAK némi technikai fölényét teljesen ellensúlyozta a KSE nagy lelkesedése. N. u. bíró egészen lehetetlenül vezette a mérkőzést. A közepi futballsport fejlődése fontos fordulóponthoz érkezett az által, hogy a tanítóképzede sportszerető igazgatójának, Zoltán Gézának előzeteskedése folytán lehetővé váltott tanítóképzésük leigazolása a KSE részére.

KSE II—SzAK II 4:2 (3:1). Váratlaul szép sportot nyújtott e mérkőzés, amelyben nagyszerű játékaival tűnt fel a KSE II. A győzelem a mutatott játék alapján még nagyobb gól

52-ik M. Kir. Állami Sorsjáték

FŐNYEREMÉNYEK: NYEREMÉNYEK:
30.000 2-szer **5000**
20.000 4-szer **2500**
15.000 5-ször **2000** stb. pengő
10.000 10-szer **1000** készpénz.

Sorsjegyek kaphatók az összes főárusítóknál és dohánytözsdekben. Postal rendeléseket a pénz előzetes beküldése után — azonnal teljesít a Székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság Bpest V., Szalay-u. 10. és a sorsjátéküzletek.

Jövedelme közhasznú és jótékony célra fordítottatik.

Huzás jun. 8-án

A nyeremények összegét kb. 60%_o-al felemelték!
 Összesen **17.000** nyeremény!
 Egy sorsjegyre 2 nyeremény is eshet!

arannyal is megérdemelt lett volna. Különösen feltűnt Tompeok észszerű játéka. Feigl a mérkőzést nagyon jól vezette le.

Pápai Kinizsi—KSE 2:1 (0:0). Erős változatos harcot vívott majdnem 500 főnyi nézőközönség előtt a két csapat. A KSE fáradt csapat benyomását keltette, amelyik megérett a reorganizációra. A csatárok mindkét csapatban igen sok jó helyzetet hagytak kibaszatlannal, de az állóképesebb Kinizsi védelme és gyors szélsői révén mégis meg tudta magát mindkét pontot szerezni. Takáts bíró nem volt rossz.

Mozihirek. A magyar témák virágjukat élik a filmen. A Magyar Rapszódia és a Hotel Imperial mellett Bíró Lajos népszerű szindarabjának a Sarga Liliomnak volt világsikere. E darabot mutatja be ma a közepi mozgó. A First National gyár Korda Sándor kezeire bízta a darabnak elkészítését. Epizód szerepekben sok magyar szereplőt is láthatunk, így Huszár Károly, Pártos Gusztávot, Béla Miklóst, és a Fedák

Sári által felfedezett Mindszenty Tibort. Mint rendesen hasonló feldolgozásoknál a daraból magából nem sok maradt meg a filmben, ez azonban csak előnyére szolgál a film darabnak. A darabnak mindenhol, tehát nemcsak Magyarországon, döntő sikere volt. A filmváltozatnak meséje szíves, miliójje érdekes, rendezése és megjátszása pedig szenzációs. Belsőitátsai nagyon szépek és hatásosak. A darab főszereplői közül Clive Brook az újabb amerikai film színészgárdának egyik legtehetségesebb és legrokonszenvesebb tagja. Egyszerűségében is erőteljes portrét ad, alakításán az élet izs érzik. Magragadón finom Billie Dove, mint Párdy Judit, akinek megjelenésében sok magyaros vonás van, éppúgy mint Nicolas Soussanin Párdy orvosában. A Sarga Liliom egy olyan film, amelyiket mindenkinek meg kell néznie. Itt emlíjük meg, hogy mindenki tehát nem tagok is belekapcsolódhatnak bármikor a Szinpártoló Egyesület nagy kedvezményt biztosító mozi akciójába.

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazoknak, kik szeretett jó kislányunk **Kálmán Irénke** váratlan elhunytá által okozott súlyos veszteségünk feletti fájdalomkat jóleső részvétükkel, koszoru és virágományokkal, valamint a végtisztesség megadásával enyhíteni igyekeztek, különösen a szent Domonkosrendi Nővérek és osztálytársainak ezuton mond hálás köszönetet
 Kőszeg, 1929. május 10-én.
 a gyászoló család.

ELEKTRO-BIOSKOP
 KÖSZEGEN. A „MULATÓBAN“
 Műsor: Vasárnap, május 12-én:
 Felemelt helyárak!
Sárga Liliom
 Bíró Lajos világhírű színműve 10 felvonásban. — A főszerepben OLIVE BROOK, BILLIE DOVE.
És a kísézőműsor.

Felhívom a **butorvásárlók** szíves figyelmét butorüzememben készült **hálószoba** berendezésekre mely **komplett nem 480—500 hanem 320** pengőért szerezhetők be.
Tangl Adolf iparművész, épület- és butorüzem tulajdonos Kírály-ut 25.

Közismert tény, hogy Schmidthauer **Igmándi** keserűvíze Európa legértelmesebb keserűvíz-forrása s mint ilyen **egyedüli a maga nemében.**
 Gyomor- és béltisztító hatása páratlan. — Rendszeres adag éhgyomorra fél ivópohár, sok esetben elegendő már néhány evőkanál is.
Forrás-ismertető és gyógyjavalat minden palackhoz mellekelve.

Mindazon barátainknak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen hitvesem, ill. nővérem **Reisz Frigyesné szül. Kotsondy Vilma** szülőföldjére szállítása, és örök nyugalomhelyére helyezése alkalmából részvétüket nyilvánították, nemkülönben mindazoknak, kik drága halottunkat utolsó útjára elkísérték, ezuton mondunk hálás es meleg köszönetet
 Kőszeg, 1929. május 6
Reisz Frigyes és Kotsondy Krisztina.

Szabóműhely áthelyezés
 A n. é. rendelő közönség szíves tudomására hozom, hogy műhelyemet Kírály-ut 16. sz. alól Várkör 31 sz. alá (dr. Kováts Istvánné-ház) helyeztem át. — Dus választékban tartok mintakártyákat. Ruhakészítés 16 pengőtől felfelé. — További szíves pátfogást kér
Janzsó Mihály szabómester.
 Kisebb és nagyobb lakások és egy műhely vagy üzlethelyiség olcsón kiadók.
 Bővebbet Rajnis-utca 5 szám I. em.

Házárverés.
 A Kayszrál-utca 5/b. számú házat 1929. május 26-án d. e. 11 órakor irodámban önkéntes árverésen eladom. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.
 Dr. SZOVJÁK HUGÓ ügyvéd.
FISKCORDPNEU
 Citroen, Ford, Chevrolet alkatrészek,
autófelszerelések
NAGY JÓZSEF BUDAPEST
 VI., Andrassy-ut 34. — Telefonszám 221—97, 285—63

FISK PNEU
 a leg-gazdaságosabb
 Vezérképviselet:
Autófelszerelési R. T.
 Budapest, IV. Aranykéz-u 2 M
 Tel.-Aut. 812—41

Árverési hirdetmény.
 Köztartozás fejében lefoglalt különféle szobabutorok, képek, virágállvány, szőlőprés és hordók f. évi május 16-án délelőtt 11 órakor Jurisits-tér 7 szám alatt árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fognak adni. — Árverési feltételek a helyszínen megtudhatók.
 Schedl Márton adóvégrehajtó.

Árverési hirdetmény.
 Köztartozás fejében lefoglalt kb. 40 szekerrakomány jég f. évi május hó 14 én délután 3 órakor, Kőszegen, Gyöngyös-utca 26 sz. házban árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adni. — Árverési feltételek a helyszínen megtudhatók.
 Schedl Márton v. végrehajtó.

Önkéntes árverés.
 Pallis-utca 17 sz. alatt egy szőlő-hegy a Steiner-dűlőbe, egy gyümölcs-s a Ganser-dűlőben május 20-án délután 3 órakor el lesz adva.
Modern lakás
 száraz 3 szoba, fürdőszoba, cselédszoba, konyha, (vízvezetékekkel) stb. azonnal kiadó. Kírály-ut 87. sz.
Makulatura papír
 a Rónai-nyomdában